

Ο “άλλος” κόσμος της γιορτής του 15 Αυγούστου

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Το καλοκαίρι φτάνει στο αποκορύφωμά του στις 15 Αυγούστου. Ημέρα μυστηριακή. Μια κηδεία μες στην καρδιά του θέρους, μέσα στην πλήρη καρποφορία του καιρού. Μέσα στην πληθωρικότητα αλλά και τη ραστώνη του Αυγούστου. Μια τελετή κηδείας δοξολογική... Με προετοιμασία δεκαπενθήμερη μελωδικών παρακλητικών κανόνων στη Μητέρα του κόσμου. Κάθε ξωκλήσι και καημός. Κάθε καμπαναριό και πυριφλεγής δέηση σε εκατοντάδες, χιλιάδες ξωκλήσια, τάματα ναυτικών, εμπόρων, γυρολόγων ή για τον εξορκισμό από τοπικά δεινά, καταφυγή και λύτρωση από νέα...

Πού να ακουμπήσεις τον άνθρωπο και να μη στενάξει. Ας περιφέρεται... χαζός και χαρούμενος στην άνετη και ανέμελη θερινή του αμφίεση. Με τη μουτσούνα του καλοκαιριού ως μάσκα θαλάσσης και με τα βατραχοπέδιλα να προσπαθεί για το δικό του ξεπέραςμα. Να αναζητεί μια άλλη αίσθηση μέσα στον υγρό κόσμο. Τη νίκη κατά του πεπερασμένου καθημερινού πεζού υπαλλήλου (υπό αλλήλου). Αυτού που, ως ενέργεια βέβαια, σε χώνει βαθιά πλάνη ως προς τα βαθύτερα αίτια της ζωής που κυνηγάει να μοιάσει, να γίνει, και συνεχώς την τελευταία στιγμή τού ξεγλιστρά μέσα από τα χέρια. Βουτιές και τσαλαβουτήματα ως πλήρη βύθιση εις εαυτόν ή ακόμα και χάσιμο του προσώπου μέσα στο βυθό της απωλείας. Παρακινδυνευμένες βουτιές “για ένα φιλότιμο”, για ένα θαλασσινό σφουγγάρι. Γιατί μόνο η αίσθηση της απώλειας ξυπνά τον αναζητητή από την καθημερινή του επαναληπτική κοινότοπη σχέση με τα πράγματα.

Και μέσα σ’ όλα αυτά, καμπάνες που κτυπάνε, σήμαντρα που σημαίνουν, που καλούν όλο αυτό το έγχρωμο λεφούσι να γίνει ένα “άλλο” κοινό, ένας “άλλος” κόσμος. Να παρακολουθήσει την τελετή της Εκδημίας, της Κοίμησης, της Μετάστασης της Κυρίας του ελέους και των οδυρμών. Το Πάσχα του Καλοκαιριού. Κι αυτός ο κόσμος ο κοινός, ο μέτριος, ο καθημερινός και μεσίστιος, έως και καταθλιπτικός καμιά φορά, καθώς διαβαίνει το κατώφλι της εκκλησιάς ή του

ξωκλησιού φορώντας τα καλά του, για να γίνει γιορτινός, ίσως και ανεπανάληπτος, μεταμορφώνεται χωρίς να αλλάζει εξωτερικά, χωρίς να φορά κάποια ιδιαίτερη στολή αναγνώρισης. Γιατί αλλού κρίνεται ο δικός του καημός. Αλλού παίζει τα παιχνίδια του εξωραϊσμού του και της άμεσης διεκδίκησης πεζών αιτημάτων. Εκεί ακουμπά τη δύναμή του ως αδυναμία. Ξεγυμνώνεται εσωτερικά, αποκαλυπτικά, για ένα δευτερόλεπτο εγρήγορσης και προσωπικής ελευθερίας από συμβατικότητες.

Δε θα μεταβάλει αστραπιαία τη συνήθεια, την έξη, τη φύση, μα τρανός αναζητά τη θύρα και τον έλεο. “Βρες την πόρτα που οδηγεί στον εαυτό σου, η ίδια πόρτα οδηγεί στο Θεό”, γράφει ο αββάς Ισαάκ ο Σύρος. Αλλά αυτά είναι πράγματα μακρινά. Εμείς αναζητούμε το φως ως βραχυκύκλωμα. Ως ξαφνική έφοδο και είσοδό μας στη χώρα του μυστηρίου, στη χώρα του ανεξερεύνητου, στην κοινή, ευρύχωρη, χωρίς προκαταλήψεις πατρίδα. Να βρεθούμε άμεσα και εξ επαφής στον τόπο του χθες, του σήμερα, του αύριο και ακόμη πάρα 'κεί.

Δεν είναι το ξωτικό ή το κοσμοπολίτικο του πράγματος, γιατί λειτουργεί παράλληλα κι αυτό. Ανάμεσα στο πλήθος ενδημεί η πιο απόκοσμη ερημιά. Ανάμεσα στην ξωτική σύναξη σε κάποιο μακεδονίτικο χωριό ή στην ευρυχωρία του αιγαιοπελαγίτικου κόσμου ενυπάρχει άλλη τάξεως κόσμος ως κοινότητα προσώπων. Λειτουργώντας απλά ή πρόσκαιρα ως γειτονιά των αγγέλων που δεν είμαστε.

Κάθε Δεκαπενταύγουστο ακούγεται η φωνή της Μεγαλόψυχης Μητέρας για επιστροφή στο κοινό σπίτι, στη θαλπωρή της οικογένειας, έστω για λίγο, για τη θεραπεία της γρατσουνιάς στο πόδι. Για να μας δοκιμάσει τη στολή που όλο το χειμώνα μάς έραβε. Για να ανταλλάξουμε τα καλοκαιρινά ανεπίσημα κουρέλια μας με άραφους πυρφόρους χιτώνες, ενδύοντας και ενδυναμώνοντάς μας για τη νέα αλητεία που θα ξεκινήσει με τη νέα ίνδικτο.

Μέσα στην ποδιά της κατοικεί ο κόσμος ως αίσθηση παιδικής ασφάλειας κι άλλο τόσο αφέλειας, γιατί τα μεγάλα είναι απλά, ως τίμια και ακίβδηλα. Κι αυτή Πρώτη ζυμωμένη μες τους αιώνες με ένα πολιτισμό που της φτιάχνει ύμνους, εικόνες, ξωκλήσια, εκκλησίες, καθεδρικούς, μοναστήρια κι άβατες πολιτείες, μοσχοβολά και θαυματουργεί στους προστρέχοντες και γνωρίζοντες ότι δική της αρμοδιότητα ως μητέρα είναι η παρηγοριά και η παραμυθία, η γρήγορη επέμβαση ως Γοργοϋπηκούου και Παντάνασσας. Καλό Πάσχα...